

Майор юстиції
Ігор ХОМІЧОВ

Офіцер відділу
постізоляційного
супроводу управління
реінтеграційних
заходів Централь-
ного управління
цивільно-військового
співробітництва
Генерального штабу
Збройних Сил України

Соціальні гарантії та виплати після звільнення полону

Соціальні аспекти реінтеграції

Бажаю здоров'я!

У цьому матеріалі ви знайдете опис основних прав та соціальних гарантій для військовослужбовців, які повернулися після полону, і, що не менш важливо, порядку їх реалізації.

Якщо у вас виникають запитання, не вагайтеся ставити їх представникам реінтеграційної команди та служби соціального супроводу вашої військової частини.

Знайте: держава структури і громадські організації, безліч фахівців готові підтримати вас на шляху вашого відновлення.

Ви можете обрати військову службу чи цивільне життя

Реінтеграція для військовослужбовців має свою особливу мету — повернути військовослужбовців до військової служби.

Захист Батьківщини — обов'язок кожного громадянина України. Водночас **військовослужбовці, звільнені з полону, мають право на звільнення з військової служби та не підлягають призову під час мобілізації.** Отже, обирати вам: залишатися в строю чи бути цивільною особою. Як цивільні, ви також можете зробити багато корисного для того, щоб допомогти Україні вистояти в цій війні.

- **Щоб реалізувати своє право на звільнення з військової служби, ви маєте подати рапорт** через свого безпосереднього командира та додати до нього підтверджувальні документи. Написати цей рапорт вам допоможуть у службі соціального супроводу вашої військової частини.
- **Ми ж маємо надію, що військовослужбовці виявлять бажання продовжити службу.** В Україні створені інтернет-ресурси, рекрутингові центри — там вам допоможуть знайти підрозділ і посаду, яка найкраще відповідає вашій військовій спеціальності, знанням, навичкам, стану здоров'я і, звісно, вашій мотивації.

Додаткова відпустка 90 днів

*Після звільнення з полону військовослужбовець має право на **додаткову відпустку тривалістю 90 календарних днів** зі збереженням грошового забезпечення. Її можна отримати без додаткових умов щодо прийняття рішення про службу. Таку відпустку не можна розділити на частини.*

Соціальні гарантії та пільги для звільнених із полону

Незалежно від того, прийняли ви рішення звільнитися зі служби чи залишитися в строю, **держава гарантує вам права і пільги.** Це зокрема:

- **медична та реабілітаційна**, у тому числі психологічна допомога та санаторно-курортне лікування;
- **грошова допомога**;
- **безоплатна вторинна правнича допомога**, пов'язана із захистом ваших прав і законних інтересів, порушених через позбавлення особистої свободи;
- **першочергове право на забезпечення жилими приміщеннями** з фондів житла для тимчасового проживання;
- **звільнення від обов'язку виконання зобов'язань**, а також від нарахування та сплати (передання) неустойки (штрафу, пені) за порушення зобов'язань на час позбавлення особистої свободи та протягом шести місяців після звільнення з полону.

Отже, несплата платежів за договорами під час перебування в полоні вважається правомірною. Це стосується, наприклад, плати за оренду житла чи транспорту. За період, поки ви перебували в полоні, не нараховуються штрафні санкції.

Як отримати свої гроші?

Як правило, найбільший інтерес серед усіх гарантій, встановлених для військовослужбовців, звільнених із полону, викликає питання грошових виплат.

Кожен військовослужбовець, звільнений з полону, має право на **одноразову грошову допомогу від держави у розмірі 100 тисяч гривень та щорічну грошову допомогу у розмірі 100 тисяч гривень за кожен рік перебування в полоні.**

Одноразова грошова допомоги виплачується після звільнення з полону виключно особі, яка перебувала в полоні, та виключно після встановлення факту позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

Зазначені виплати не здійснюються автоматично. Для виплати відповідних коштів **необхідно подати заяву** до Міністерства розвитку громад та територій України. Це можна зробити онлайн. Розібратися із цією заявою вам допоможуть представники реінтеграційної команди.

Важливо пам'ятати, що як для встановлення факту позбавлення свободи, так і для виділення коштів з державного бюджету та зарахування їх на ваш рахунок **потрібен час**. Трапляються випадки, коли до моменту отримання коштів минало майже три місяці.

Щорічна грошова допомога (тобто виплати за кожен рік, проведений у полоні) може виплачуватися не тільки вам, а й членам вашої сім'ї. Якщо рідні її не отримували, після звільнення з полону претендувати на неї можете ви.

Крім того, за всіма військовослужбовцями, які були захоплені в полон, протягом усього строку перебування в полоні **зберігається виплата грошового забезпечення в повному обсязі та додаткової винагороди у розмірі 100 тисяч гривень на місяць**.

Право на отримання відповідних грошових сум мають члени сім'ї такого військовослужбовця. Водночас із 1 лютого 2025 року 50% належних до виплати грошових сум депонуються на рахунок військовослужбовця. Це було зроблено для того, щоб максимально захистити інтереси військовослужбовців.

Отже, ви маєте право на такі виплати:

Подайте заяву на сайті Національного інформаційного бюро:
<https://nib.gov.ua/form/state-financial-assistance/>

100 000 €
одноразова грошова
допомога від держави

Отримує
виключно особа, яка була в полоні.

Після встановлення факту позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

100 000 €
щорічна допомога
за кожен рік у полоні

Могли отримувати рідні.
Якщо рідні не отримували, отримаєте ви.

Грошове забезпечення за останнім місцем служби
за весь час полону + додаткові
100 000 € за кожен місяць

Могли отримувати рідні.

Від 1.02.2025 → 50% родині | 50% на вашому рахунку

*Якщо не було особистого розпорядження.

Додатково: грошова допомога на лікування

Право на додаткову винагороду в розмірі 100 тисяч гривень на місяць протягом періоду лікування зберігається лише за тими військовослужбовцями, які отримали травму (поранення) **у зв'язку із захистом Батьківщини** і мають відповідну **постанову ВЛК**.

Зауважте: до моменту встановлення зв'язку травми (поранення) із захистом Батьківщини така винагорода не виплачується, проте буде нарахована та виплачена після того, як ви надасте військовій частині підтверджувальні документи.

Виплати додаткової нагороди у розмірі 100 тисяч на місяць можуть тривати **довше від 4 місяців** виключно за умови наявності **ще однієї постанови ВЛК — про потребу в тривалому лікуванні**. Цю постанову також необхідно надати до вашої військової частини.

Пам'ятайте: держава на вашому боці. Безкоштовну юридичну допомогу ви можете отримати в центрах надання безоплатної правової допомоги. Фахову безкоштовну юридичну допомогу надають і громадські організації.

Корисні посилання

Дорожня карта для звільнених на сайті Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими:

<https://roadmap.koordshtab.gov.ua/roadmap-for-released-from-captivity>

Правовий навігатор для звільнених з полону на сайті Правозахисного центру для військовослужбовців «Принцип»:

<https://navigator.pryncyp.org/pow>

Центральне управління
цивільно-військового
співробітництва Генерального
штабу Збройних Сил України

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ